

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 715/2017
22.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Катарине Манојловић-Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... чији је пуномоћник Мирослав Кајон адвокат из ..., против туженог ЈКП „Новосадска топлана“ из Новог Сада, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2615/16 од 07.12.2016. године, у седници већа одржаној дана 22.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2615/16 од 07.12.2016. године - дела првог става изреке којим је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 766/14 од 09.06.2016. године и одбијен тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете на име претрпљеног страха у износу од 120.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 766/2014 од 09.06.2016. године, тужбени захтев тужиоца је делимично усвојен тако што је: одбачена тужба тужиоца у делу тужбеног захтева којим је захтевао да се обавезе тужени да за тужиоца уплати порез на зараде са припадајућим каматама које се по закону наплаћују за доцњу у уплати пореза, и то порез на зараде у износу од 258.427,44 динара са законском каматом у износу од 146.021,72 динара и законском каматом на износ од 258.427,44 динара почев од 03.12.2015. године (став први изреке); обавезан тужени ЈКП „Новосадска топлана“ да тужиоцу АА исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и регреса за период од 22.06.2011. године до 13.05.2014. године у износу од 906.624,37 динара са законском затезном каматом почев од 03.12.2015. године до исплате и законску затезну камату од дана доспелости сваке појединачне месечне зараде за период од 22.06.2011. године до 13.05.2014. године у износу од 1.325,94 динара, док је у преосталом делу преко досуђеног износа од 906.624,37 динара на име накнаде штете у висини изгубљене зараде за период од 22.06.2011. године до 13.05.2014. године па до захтеваног износа од 1.809.071,15 динара и преко досуђеног износа од 1.325,94 динара на име законске затезне камате од дана доспелости сваке појединачне месечне зараде за период од 22.06.2011. године до 13.05.2014. године па до захтеваног износа од

880.165,51 динар тужбени захтев тужиоца одбијен (став други изреке); обавезан тужени да за тужиоца на име доприноса по основу радног односа за период од 22.06.2011. године до 13.05.2014. године са припадајућим каматама које се по закону наплаћују на доцњу у уплати доприноса, уплати доприносе на терет запосленог, и то: допринос за ПИО у износу од 303.910,23 динара са законском затезном каматом у износу од 163.493,73 динара и законску камату на износ од 303.910,23 динара почев од 03.12.2015. године па до коначне исплате, допринос за здравствено осигурање у износу од 159.608,66 динара са законском каматом у износу од 87.750,74 динара и законску камату на износ од 159.608,66 динара почев од 03.12.2015. године па до коначне исплате и допринос за незапосленост у износу од 19.464,47 динара са законском каматом у износу од 10.701,31 динар и законску камату на износ од 19.464,47 динара почев од 03.12.2015. године па до коначне исплате, као и доприносе на терет послодавца, и то: допринос за ПИО у износу од 285.478,91 динар са законском каматом у износу од 156.952,45 динара и законску камату на износ од 285.478,91 динар почев од 03.12.2015. године па до коначне исплате, допринос за здравствено осигурање у износу од 159.608,66 динара са законском каматом у износу од 87.750,74 динара и законску камату на износ од 159.608,66 динара почев од 03.12.2015. године па до коначне исплате и допринос за незапосленост у износу од 19.464,47 динара са законском каматом у износу од 10.701,31 динар и законску камату на износ од 19.464,47 динара почев од 03.12.2015. године па до коначне исплате (став трећи изреке); обавезан тужени да одмах након уплате доприноса за тужиоца изврши упис радног стажа у радну књижицу за период од 22.06.2011. године до 13.05.2014. године (став четврти изреке); обавезан тужени да тужиоцу накнади штету за претрпљени страх у износу од 120.000,00 динара (став пети изреке); одбијен захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу накнади штету због повреде части и угледа у износу од 80.000,00 динара (став шести изреке); обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 300.000,00 динара са законском затезном каматом од 09.06.2016. године као дана пресуђења па до исплате, све у року од 15 дана под претњом принудног извршења (став седми изреке); ослобођен тужилац обавезе плаћања судских такси (став осми изреке).

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2615/16 од 07.12.2016. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 766/14 од 09.06.2016. године тако што је одбијен тужбени захтев за исплату 120.000,00 динара по основу накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх и обавезан тужени да тужиоцу исплати још 3.000,00 динара по основу накнаде трошкова парничног поступка. Ставом другим изреке, у осталом одбијене су жалбе и потврђена у усвајајућем делу првостепена пресуда.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену - дела којим је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете на име претрпљеног страха, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Предложио је да се о ревизији одлучује и на основу

члана 404. Закона о парничном поступку, зато што постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса, односно у интересу равноправности грађана, као и потреба за уједначавањем судске праксе.

Одредбом члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11 ... 55/14) прописано је да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака. Због тога, у конкретном случају, нема места одлучивању о ревизији тужиоца као о посебној ревизији, у смислу члана 404. став 1. наведеног закона.

Испитујући правилност другостепене пресуде у побијаном делу, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Тужиочевом ревизијом се не указује на битне повреде одредаба парничног поступка због којих се тај ванредни правни лек може изјавити, у смислу члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је 16.06.2011. године донео решење којим је отказао тужиочев уговор о раду због престанка потребе за његовим радом, услед технолошких, економских и организационих промена, и истог дана му исплатио отпремнину у износу од 902.446,75 динара. У време када му је дат отказ уговора о раду тужилац је доживео примарни страх јачине 7-8 степени (на скали од 0-10), у трајању од три сата, а у наредних шест месеци трпео је страх средње-јаког интензитета. То је био страх биолошке природе за сопствену егзистенцију и егзистенцију своје породице. Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1257/11 од 24.05.2013. године, која је постала правноснажна 15.04.2014. године, поништено је означено решење о отказу уговора о раду и тужени обавезан да тужиоца врати на рад. Ова пресуда је извршена и тужилац је враћен на рад 13.05.2014. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду у делу којим је одлучено о тужиочевом захтеву за накнаду нематеријалне штете на име претрпљеног страха, и у том делу одбио тужбени захтев.

Према члану 191. Закона о раду, ако суд донесе правноснажну одлуку којом се утврђује да је запосленом незаконито престао радни однос, одлучиће да се запослени врати на рад ако он то захтева. Поред враћања на рад, у смислу исте одредбе, послодавац је дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговором о раду, као и да уплати доприносе за обавезно социјално осигурање,

с`тим што се накнада штете умањује за износ прихода које је запослени остварио по основу рада након престанка радног односа. Наведена одредба не прописује обавезу послодавца да запосленом, за случај незаконитог престанка радног односа надокнади и нематеријалну штету, иако се таквом одлуком запосленом може нанети и психички бол, нарочито уколико су му повређени углед, част или права личности.

Страх је одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима предвиђен као правно признати вид нематеријалне штете. Међутим, из формулације наведене законске одредбе произилази да се правична новчана накнада не може досудити за сваки страх, већ само онај који је био интензиван и дужег трајања, а поремећај изазван њиме трајније природе.

У конкретном случају, тужилац је због престанка радног односа трпео страх биолошке природе за своју и егзистенцију своје породице. Такав страх је уобичајена последица престанка радног односа, и по правилу га доживљава сваки запослени који се нађе у истој ситуацији као и тужилац. Утврђени интензитет и дужина трајања страха који је тужилац трпео - јак примарни страх у трајању од три сата и средње-јаки интензитет страха у наредних шест месеци, који није изазвао поремећај трајније природе, не представља негативну последицу која у домену накнаде неимовинске штете оправдава задовољење у виду одређеног новчаног износа.

Из тих разлога, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права при одлучивању о захтеву тужиоца за накнаду нематеријалне штете на име претрпљеног страха због незаконитог престанка радног односа.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић